

Avdelning sydväst
Lisbeth Abrahamsson
lisbeth.abrahamsson@ivo.se

Region Halland
Box 517
301 80 Halmstad

Vårdgivare
Region Halland

Ärendet

Nationell tillsyn av hälso- och sjukvården vid Region Halland sommaren år 2014

Beslut

Ärendet avslutas.

Bakgrund

Inspektionen för vård och omsorg (IVO), Avdelning sydväst genomförde inom ramen för nationell tillsyn, en uppföljning av föregående års tillsyn gällande vårdgivarens riskförebyggande arbete inom den specialiserade somatiska och psykiatriska slutenvården (exklusive de rättspsykiatriska klinikerna).

I april ställde IVO följande skriftliga frågor till Region Halland.

- Vilka åtgärder relaterade till patientsäkerheten har vidtagits utifrån den lärdom som drogs från semesterperioden år 2013?
- Vilka eventuella nyttillkomna patientsäkerhetsrisker har vårdgivaren identifierat inför semesterperioden år 2014?
- Hur kommer effekterna av dessa åtgärder att följas upp under pågående semesterperiod och efter avslutad semesterperiod år 2014?

Den 25 juni 2014 gjorde IVO en inspektion vid Halland Sjukhus Varberg. Vid detta tillfälle intervjuades fyra sjuksköterskor och fyra läkare, inom den somatiska och psykiatriska vården. Varje intervju tog cirka 20 minuter. Frågor som ställdes gällde kompetens, bemanning och dokumentation, utifrån ett fastställt formulär, (se bilaga).

Därutöver fick varje intervjuvad personal göra en skattning av patientsäkerheten utifrån följande påstående. ”Just nu är bemanning och kom-

petens på enheten tillräcklig för att patienterna inte ska skadas av vården (d.v.s. patientsäker vård = skydd mot vårdskada)".

Underlag

Följande underlag har använts vid granskningen.

- Redovisning från Region Halland, Regionkontoret
- Uppgifter inhämtade vid inspektion

Redovisning av tillsynen

Hallands Sjukhus har efter uppföljning av sommarperioden år 2013 identifierat att vårdplatsbehovet behöver säkras.

Här redovisar vårdgivaren bland annat att följande åtgärder vidtagits.

- En handlingsplan är framtagen för att möta behovet av specialiserad vård, vilken kommer att följas upp genom risk- och konsekvensanalys för att ytterligare åtgärder ska kunna vidtas vid behov och en övergripande vårdplatssamordnare har tillsatts.
- Vid behov kommer sjuksköterskor att avlastas genom förstärkning av undersköterskor och medicinska sekreterare. Kompetens kommer att stärkas genom att specialister i högre utsträckning tjänstgör på akutmottagningen och i jourlinje.
- Inom psykiatrin förflöt sommaren år 2013 utan några större bekymmer, varför inga specifika åtgärder vidtagits inför sommaren år 2014.

Åtgärder utifrån vårdgivarens nytillkomna patientsäkerhetsrisker inför semesterperioden år 2014.

Här redovisar vårdgivaren bland annat följande vidtagna åtgärder.

- Fler vårdplatser kommer att vara tillgängliga i Halmstad med motsvarande minskning i Varberg.
- Effektivisering av sekundärtransporter.
- Psykiatrin har haft begränsad tillgång till och möjlighet att anställa sjuksköterskor till semestervikariaten. Efter genomförd riskanalys har vuxenpsykiatrin ändå valt att inte reducera antalet vårdplatser. För att upprätthålla adekvat läkarbemanning har bemanningsföretag anlåtats.

Hur effekterna av vidtagna åtgärder kommer att följas upp.

Här redovisar vårdgivaren bland annat följande.

- Kontinuerlig uppföljning, dagligen och veckovis, kommer att ske utifrån planerade åtgärder för att stämma av situation och samordning. Dessa möten förväntas ge en gemensam bild över sjukhusens övergripande situation, med rapport till Regionkontoret.
- Efter sommaren kommer en enkät att genomföras med såväl sommarvikarier som ordinarie personal. Därefter kommer en rapport att författas över hur sommaren fungerat och resone-mang föras kring vilka faktorer som behöver tas hänsyn till inför sommaren år 2015.
- Inom vuxenpsykiatriska heldygnsvården kommer chefer och medicinskt ansvariga att ha dagliga avstämningar för att identifiera eventuella behov och för att vidta eventuella åtgärder. Inom barn- och ungdomspsykiatriska slutenvården kommer verksamhetschef och avdelningschef att ha fortlöpande kontakt och vid behov vidta åtgärder för att lösa eventuella avvikelser. Efter sommaren kommer en skriftlig utvärdering att göras.

Inspektion vid Halland sjukhus Varberg

Bemannning

Vid de inspekterade vårdenheterna svarade samtliga att de hade bemanning utifrån schemat. Vad gällde om samtliga läkare och sjuksköterskor hade legitimation för yrket, så framgick att samtliga hade detta och att det därutöver fanns ett antal AT- läkare (läkare under allmän-tjänstgöring).

Kompetens

Gällande reell kompetens att utföra samtliga arbetsuppgifter som den intervjuade hade ansvar för, ansåg fem av åtta att de hade det. De tre som inte ansåg sig ha reell kompetens angav att det alltid fanns hjälp och stöd att få.

Dokumentation

Sjuksköterskorna dokumenterade själva i den elektroniska patientjournalen och läkarna dikterade. Samtliga angav att diktat fanns att tillgå vid behov.

Skattning av patientsäkerheten – en ögonblicksbild

Vid inspektionerna fick samtliga intervjupersoner göra en skattning av patientsäkerheten utifrån följande påstående. ”Just nu är bemanning och kompetens på enheten tillräcklig för att patienterna inte ska skadas av vården (d.v.s. patientsäker vård = skydd mot vårdskada).”

Nedan framgår hur intervjupersonerna skattade patientsäkerheten.

Instämmer helt	Instämmer delvis	Instämmer inte alls
5	3	0

Skälen för beslutet*Tillämpliga bestämmelser*

- 2 a och 2 e §§ hälso- och sjukvårdslagen (1982:763), HSL
- 3 kap. 1-2 §§ patientsäkerhetslagen (2010:659), PSL
- 3 kap. 1-2 §§ och 5 kap. 1-2 och 7-8 §§ Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete

Bedömning

Inspektionen för vård och omsorg finner av vårdgivarens redovisning att åtgärder vidtagits utifrån de risker som framkom efter föregående års utvärdering. IVO finner att vårdgivaren har en plan för uppföljning av årets sommarperiod som underlag inför 2015 års sommarplanering.

Vid IVO:s inspektion gällande skattningen av patientsäkerheten bedömde fem av de åtta tillfrågade att patientsäkerheten vid frågetillfället helt kunde garanteras. Tre av sex intervjupersoner vid de somatiska vårdenheterna, bedömde att patientsäkerheten endast delvis kunde garanteras och två av dessa angav också att de inte hade reell kompetens. IVO konstaterar därmed att det vid den genomförda inspektionen kan ha förekommit patientsäkerhetsrisker. Upplevelsen av att patientsäkerheten inte fullt ut kunde garanteras, bedömer IVO kan utgöra en risk för patientsäkerheten.

Vårdgivaren ska utifrån ovanstående och utifrån resultatet av vårdgivarens uppföljning och utvärdering (egenkontroll) av sommaren år 2014 vidta de förbättrande åtgärder som krävs för att säkra verksamhetens kvalitet.

Beslut i detta ärende har fattats av enhetschefen Helen von Sydow.
I handläggningen har inspektören Agneta Resare deltagit. Inspektören
Lisbeth Abrahamsson har varit föredragande.

För Inspektionen för vård och omsorg

Helen von Sydow

Lisbeth Abrahamsson

Bilaga: Frågor

Frågor (ögonblicksbild – just här och nu)

Förvaltning: _____

Sjukhus: _____

Vårdenhet – inriktning: _____

Läkare Sjuksköterska

1. Har samtliga sjuksköterskor och läkare på enheten legitimation för yrket?

Ja Nej Vet ej

2. Hur många disponibla vårdplatser har enheten? (Definition disponibla vårdplatser: vårdplats i slutenvård med fysisk utformning, utrustning och bemanning som säkerställer patientsäkerhet och arbetsmiljö.)

3. Hur många patienter vårdas på enheten just nu?

4. Har ni den bemanning ni ska ha enligt schemat?

Ja Nej Vet ej

Om nej, varför inte? _____
_____

5. Har du reell kompetens att utföra samtliga förekommande arbetsuppgifter på enheten?

Ja Nej

6. Om nej, har du någon back-up?

Ja Nej

7. Dokumenterar enskild hälso- och sjukvårdspersonal (läkare och sjuksköterskor) själva i patientjournalen?

Ja Nej

8. Om nej, vilka personalkategorier dokumenterar inte själva?

---

9. Finns diktaten som inte är utskrivna tillgängliga för avlyssning vid behov?

Ja   Nej

10. "Skattning" – ögonblicksbild

Just nu är bemanning och kompetens på enheten tillräcklig för att patienterna inte ska skadas av vården (d.v.s. patientsäker vård = skydd mot vårdskada)

Instämmer inte alls   Instämmer delvis   Instämmer helt

Sakgranskat (signatur):

Nationell tillsyn av hälso- och sjukvården sommarperioden år 2014 gällande den specialiserade somatiska och psykiatriska slutenvården

Tillämpliga bestämmelser:

- 2 e § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763), HSL
- 3 kap. 1-2 §§ patientsäkerhetslagen (2010:659), PSL
- 2 § Socialstyrelsens föreskrifter (SOSFS 2000:6) om särskilt förordnande att utöva läkaryrket för icke legitimerade läkare
- 2 § (SOSFS 2000:9) om undantaget från kravet på legitimation för vikarie på anställning som sjuksköterska
- 1 kap. 2 § och 3 kap. 9 § patientdatalagen (2008:355), PDL